

ХОТИРАИ НАХУСТИН ПРЕЗИДЕНТ ПОС ДОШТА ШУД

Президент Шавкат Мирзиёев 30 январ ба пояи муҷассамаи Ислон Каримов дар шаҳри Тошканд гулчанбар гузошт.

Бе хотираи таърихӣ оянда нест. Мо хидматҳои таърихи Президентҳои Нахустинро дар ба даст овардани истиқлолият ва сохтмони давлатӣ бо эҳтиром ба ёд меорем.

Ба шарофати тавачҷуҳи Сарвари дав-

латамон Шавкат Мирзиёев хотираи Нахустин Президент абадӣ гардонид шуда, мақбараи ӯ бунёд гардид. Таҷлили зод-рӯзи ӯ – 30 январ ба анъана табдил ёфтааст.

Пос доштани хотираи фарзандони фар-

зонаи Ватан арзиши муҳими мардуми мост. Маросими ёдбуди имрӯза боз як таҷассуми он гардид. Оятҳои Қуръон ҳонда ва дуо гуфта шуд. Дар бораи хидматҳои Ислон Каримов дар таъмини манфиатҳои халқи мо, сифатҳои инсонии ӯ сухан ронданд.

Дар ин маросим, ки дар Маҷмааи ёдгории илмию маърифатии ба номи Ислон Каримов баргузор шуд, инчунин аъзои палатаҳои Олий Маҷлис, намояндагони Маъмурияти Президент ва ҳукумат, арбобони илму фарҳанг, аҳли ҷомеаи шаҳр иштирок доштанд.

Ба пояи муҷассамаҳои Нахустин Президент дар шаҳрҳои Самарқанд ва Қарши низ гулҳо гузошта шуданд.

Ў.А.

Сурати Хидмати матбуоти Президентии Ҷумҳурии Ўзбекистон.

ДАРАҶАИ МАҲАЛЛИКУНОНӢ БОЛО МЕРАВАД

Ҷамъияти масъулиятш маҳдуди «УЗХСМГ»-и шаҳри Урганч ба истеҳсоли ҷамаи навъҳои экскаваторҳои гидравлиқ, техникаҳои сохтмони ва роҳсозӣ, ҳамчунин расондани хидмати техника ба онҳо ихтисосонида шудааст. Иқтисодии истеҳсоли солонани маҳсулоти ин корхонаи муштаракӣ Ўзбекистон ва Чин 300 ададро ташкил менамояд. Дар давоми фаъолиятш то имрӯз ба ҳисоби миёна бештар аз 2 ҳазору 500 адад техника истеҳсол намудааст. Даромади солонаш ба буҷа аз 20,4 миллиард сӯм иборат. Дар корхона 104-то ҷойи кори офарида шудааст.

иштирок мекунад. Ин натиҷа бахшида, ба васеъ шудани ҳаҷми содирот хидмат менамояд.

Дар корхона қисмҳои будқунандаи серзини экскаваторҳои гидравлиқ дар 10 русум маҳалли қунунда шудааст. Дараҷаи маҳаллисозӣ 33-42 фоизро ташкил менамояд.

Бо мақсади баланд бардоштани дараҷаи маҳалликунонӣ аз корпоратсияи «ХСМГ»-и Чин дар соли 2023 таҷвизоте, ки 143 ҳазор доллари ИМА арзиш доранд, оварда шуданд.

Оянда дар доираи васеъсозии корпоратсияи си-ноати байнисоҳавӣ ба нақша гирифта шудааст, ки

Президенти мамлакат Ш. Мирзиёев 22 декабри соли 2023 дар ҷамъомади Шӯрои маънавият ва маърифати ҷумҳурий ба рушди театр ва музейҳо дахлат намуда, ба қорамандони давлатӣ супориш дод, ки моҳе як бор «Рӯзи театр»-ро ташкил намоянд.

РОҲБАРОН ДАР ТЕАТР

29 январӣ соли ҷорӣ роҳбарони секторҳо, ҷонишинони ҳоким, мутасаддиҳои корхонаю ташкилот, муассисаҳои таълимӣ ва аъзои оилаҳои онҳо, инчунин сайёҳони хориҷӣ бо сарвари ҳокими вилояти Бухоро Ботир Зарифов ба театри драмаи мусиқии вилоят ташриф оварданд.

Барои онҳо ҷамъи У. Шекспир «Ричарди III» (таъриғар Артисти шоистаи Ўзбекистон Валихон Умаров) намоиш дода шуд. Намоишнома аз ҳаёти ҳукмдори асри XVI Ричарди III нақл намуда, ғолиб омадани некиро аз болои бадӣ талқин месозад.

Тамшоҳои асарӣ сахнаӣ ба ҳозирон писанд омад. Бинобар чораю тadbирҳои андешидашуда ба театр рафтани роҳбарон идома меёбад.

А. АВЕЗОВ,
 муҳбири
 «Овози тоҷик»
 дар вилояти Бухоро.

МУБОРИЗА АЛАЙҲИ ИҚТИСОДИЁТИ ПИНҲОНӢ

Вазъияти ноустувор дар иқтисодиёти ҷаҳонӣ, хатарҳои марбут ба таҳримҳои иқтисодии кишварҳо нисбати ҳамдигар, маҳдудияти гуногуни молиявӣ на танҳо ба иқтисодиёти ин кишварҳо, балки ба давлатҳои ҳамсоя низ таъсир мерасонад.

Дар ҷунун вазъияти мураккаб бо мақсади таъмини суръати мӯтадилӣ рушди бахшҳои иқтисодиёт, пеш аз ҳама, васеъ истифода бурдани имкониятҳои дохилии кишвар, муборизаи оштинопазирона бар зидди иқтисодиёти пинҳонӣ, ки ба рушди иқтисодӣ таъсири манфӣ мерасонад, қонунӣ гардонидани фаъолияти онҳо аз ҳарвақта рӯзмарра боқӣ мемонад.

Айнан ҳақиқат аст, ки иқтисодиёти пинҳонӣ сарди роҳи рушди мост ва зиёд шудани ҳолатҳои шугли соҳибқори ва фаъолиятҳои дигари зидди қонун метавонад барои тараққиёт хатари ҷиддӣ дошта бошад.

Аз рӯйи таҳлил муайян шудааст, ки дар соҳаҳои хидматрасонӣ, сохтмон ва саноати кишварамон ба маблағи даҳҳо триллион сӯм маҳсулот дар «соя» боқӣ мондааст. Тавассути ин маҳсулоти умумии дохилӣ 135 триллион сӯм, буҷет 30 триллион сӯм даромадро аз даст медиҳад. Аз ҷумла, дар 41 фоизи ҳисоботи корхонаҳои бинокорӣ танҳо 1 нафар коргар нишон дода шудааст. Гарчанде ин корхонаҳо танҳо соли гузашта ба маблағи 4 триллион сӯм корҳои бинокорӣ ба анҷом расонданд. Ё худ дар маълумот гуфта мешавад, ки дар 5 ҳазор ҳоҷагии меваю сабзавот, ки на камтар аз 25 гектар замин доранд, 1 коргари расмӣ ба қайд гирифта шудааст.

Дар Фармони Президент «Дар бораи чораҳои оид ба тақвими додани механизмҳои назорати давлатӣ дар соҳаи мубориза алайҳи иқтисодиёти пинҳонӣ» як қатор вазифаҳои муайян карда шуданд, ки ба муборизаи зидди иқтисодиёти пинҳонӣ, аз ҷумла, пурзӯр намудани назорати давлатӣ нигаронида шудаанд. Имрӯз дар мамлакатамон 14 мақомот дар ҳолати пароканда бар зидди иқтисодиёти пинҳонӣ ва ҷинояткории иқтисодӣ мубориза мебаранд. Набудани низоми ягонаи мутобикқунандаи фаъолияти онҳо боиси баланд шудани ҳиссаи иқтисодиёти пинҳонӣ мегардад.

Дар ин ҳуҷҷат мубориза алайҳи иқтисодиёти пинҳонӣ яке аз вазифаҳои афзалиятноки давлат муайян гардида, фаъолияти департаменти мубориза бо ҷиноятҳои иқтисодии назди Сарпрокуратура пурзӯр мегардад. Аз ҷумла, ҳамчун фаъолияти асосии он мубориза ба мӯқобили иқтисодиёти пинҳонӣ ва муқаррар намудани назорати пурраи занҷири ҳаракати маблағҳои буҷет муайян шудааст.

Бо назардошти ин Департамент ба идорae табдил меёбад, ки таҳлили амик, кофтукови фаврий, мусодира ва худтафтишотро анҷом медиҳад. Инспексияи давлатии назорати молиявӣ назди Вазорати иқтисодиёт ва молия ва ваколатҳои он пурра ба иҷтисодиёти Департамент дода мешавад. Ин қарори хеле оқилона аст, ки барои аз байн бурдани иқтисодиёти пинҳонӣ ва коррупсия хидмат

мекунад.

Ақун Департамент ва Палатаи ҳисоб яқҷо фаъолият бурда, барои маҳдуд кардани иқтисодиёти пинҳонӣ ва дурӯст харҷ кардани маблағҳои буҷет масъуланд. Барои иҷрои ин вазифаҳо Департамент бо технологияи замонавии иттилоотӣ ва воситаҳои махсус таъмин карда мешавад.

Илова бар ин, дар назди Департамент Маркази илмӣ-таҳлилий ва таълимӣ таъсис дода мешавад, ки дар он қорамандони сохтор оиди ошкор намудани ҷиноятҳои иқтисодӣ ва мубориза алайҳи иқтисодиёти пинҳонӣ, инчунин муайян намудани омилҳои ба вуҷуд омадани иқтисодиёти пинҳонӣ, таҳия намудани пешниҳодҳо дар асоси таҷрибаи пешқадами хориҷӣ таълим мегиранд.

Ин маркази мушқилотро аз ҷиҳати илмӣ омӯхта, сабабҳои онро таҳлил мекунад. Оид ба тағйир додани қонунҳое, ки боиси ташвиши соҳибқорон мешаванд, таҳлил мекунад, яъне соҳибқорро айбдор нишон намода, баръакс равшан мекунад, ки решаи мушқилот дар қонунгузорӣ ё услуби кори ташкилотҳои давлатӣ аст.

Хулоса, Фармони Сарвари давлатамон барои ғибаи соҳибқори поквичдон, риояқунандаи қонун ва кумақрасони онҳо будан, инчунин барои баргараф кардани омилҳои коррупсионие, ки ба рушди соҳибқорӣ халал мерасонад, хидмат мекунад. Зеро мақсади асосӣ низ қатъиян кам кардани миқёси иқтисодиёти пинҳонӣ на бо роҳи таъбиб, балки бо роҳи ҳавасмандгардонӣ ва кумаки амалӣ ба онҳо мебошад.

Абдуғани УМИРОВ,
 депутати Палатаи
 қонунгузори
 Олий Маҷлис.

Корхонаи муштарак тавассути Бунёди рушди Ўзбекистон – Қирғизистон ба Ҷумҳурии Қирғизистон экскаватор содир менамояд. Корхона бо маҳсулоти худ дар намоиш ва ярмаркаҳо, ки давлатҳои Осиёи Марказӣ ташкил мекунад, мунтазам

дараҷаи маҳаллигардонӣ аз 51 фоиз боло бардошта, арзиши аслии маҳсулотро коҳиш ва содирот ривож дода шавад.

Дар сурат: дар ЧММ «УЗХСМГ»-и шаҳри Урганч.

Суратгир: Б. САИДОВ (Ў.А.).

Ба истиқболи 100-солагии «Овози Тоҷик»

ТАРҲРЕЗИИ РЎЗНОМАИ «ОВОЗИ ТОҶИК»

Нахустшумораи рӯзномаи «Овози Тоҷик» бо номи «Овози Тоҷики Камбагал» ба ҳайси ношири афкори Кумитаи ҳизби коммунистии Туркистон, 25 августи соли 1924 дар ҳаҷми чор саҳифа, бо адади 2 ҳазор нуса дар шаҳри Самарқанд аз чоп баромад. Мухаррири масъули он Абдуқаюми Курбӣ ва котиби масъул Саидризо Ализода буданд. Тибқи тадқиқоти муҳаққиқон дар шумораи аввали «Овози Тоҷики Камбагал» мақолаҳои Саидризо Ализода «Дебоча ва маром», Садриддин Айнӣ «Қавми Тоҷик ва рӯзнома», Абдуқаюми Курбӣ «Рӯзнома чист?» ба таъб расиданд.

Устод Айнӣ дар мақолаи мазкур навишта буд, ки «ақун, ки қавми мо забон баровардааст, метавонад, ки ҳама даркӯриҳои худро ба рӯзномаи худ нависад, ақун метавонад аз аҳволи олам боҳабар шавад, ақун метавонад дарди дили худро ба воситаи рӯзномаи худ, ки ба забони Тоҷикӣ, ба ҳар кас во намояд».

Аз шумораи 9-ум «Овози Тоҷики Камбагал» номи «Овози Тоҷик»-ро гирифт. Аз ҳаҷми шумора нашири повести устод Айнӣ «Саргузашти як Тоҷики Камбагал ё Одина» шурӯъ шуд.

Бо таъсис ёфтани Ҷумҳурии Мухтори Шӯравии Сӯсиёлийтии Тоҷикистон (ЧМШСТ), Бюрои ташкилии Ҳизби коммунист қарор кард, ки «Овози Тоҷик» ба органи Бюрои ҳизбӣ ва Кумитаи инқилобии ЧМШСТ Тоҷикистон таъдил дода, Абдуқаюми Курбӣ муҳаррири масъули он таъин карда шавад. «Овози Тоҷик» аз 4 июни соли 1925 ба органи Кумитаи марказии ҳизби коммунистии Ўзбекистон ва Кумитаи иҷроияи марказии Ўзбекистон таъдил ёфт. Ҳамин тарик, «Овози Тоҷик» дар пешбурди ҳаёти иҷтимоию сиёсӣ, маънавию фарҳангии халқи Тоҷик, баҳри ташаккули худшиносии Тоҷикони Ўзбекистон нақши хеле муҳим дошту дорад.

Соли раван ба нашири рӯзномаи «Овози Тоҷик» сад сол пур мешавад. Дар кишвар ва бурун аз он ин чашм бо тантана ва бошӯқӣ пешвоз гирифта хоҳад шуд.

Камину ба мақсади шиносӣ пайдо кардан бо маводи саҳифаҳои рӯзнома дар ҳаҷми шумораҳои рӯзномаи садсола шудам. Нахуст ба шӯбаи «Китобҳои нодир»-и Китобхонаи миллии Ўзбекистон ба номи Навои муроҷиат кардам. Гуфтанд, ки ин чор танҳо 26 шумораи рӯзнома дар нусаи асл ва шакли электронӣ, яъне шумораҳои 235-261, ки аз моҳи июн то моҳи августи соли 1928 нашр гардидаанд, нигоҳ дошта мешавад. Маслиҳат додан, ки ба Маркази Ҷумҳуриявии ҳазинаи умумии Китобхона муроҷиат кунам. Он ҷо рафта. Тарбуз аз бағалам афтид. Чуз шумораҳои номбурда чизи дигаре набуд.

Ба Бойгонии миллии Ўзбекистон рафта. Дар он ҷо маълум шуд, ки фақат нусаҳои рӯзномаи «Овози Тоҷик» аз соли 2002 то ба ин рӯз мавҷуд аст. Аз шумораҳои аввал нусае нест. Ба барномани «Китобхона»-и шабакаи facebook муроҷиат намудам. Аз Муҳаммадшириф Рустамзода посух гирифтам: «Дар Китобхонаи миллии Тоҷикистон танҳо 33 шумораи «Овози Тоҷик»-ро ман дида аз назар гузаронидам. Шумораҳои нахустин то соли 1930 ҷуданд надорад, аз баъзе солҳо танҳо як-ду шумора мавҷуд мебошад». Дунё

Дарч мегардиданд. Дар саҳифаҳои дуоюмо сеюм сармақолаҳо, қарорҳои кумитаи иҷроия ва мақолаҳо дар бораи вазияти сиёсӣ, иқтисодӣ-иҷтимоӣ ва фарҳангии кишвар ба таъб расиданд. Мақолаву хабарҳои саҳифаи чаҳорум низ асосан дар бораи вазияти кишвар маълумот ва дар ҳаҷми саҳифа ба «Эълон»-ҳо ҷо дода мешуд. Мухаррири масъул (Ш. Садруллин) ва адади нашири рӯзнома (3500 нуса) низ дар саҳифаи дуоюм сабт мегардиданд. Чунин буд тарзи тарҳрезии саҳифаҳои рӯзномаи «Овози Тоҷик» дар охири солҳои 20-уми садаи гузашта.

Минбаъд дар бораи моҳият ва муқтавои хабар ва мақолаҳои алоҳида ва навиштаҳои хабарнигорони рӯзнома маълумот хоҳем дод.

Ўзбаквоҳи РАҲМОН, хабарнигори «Овози Тоҷик».

Самарқанд бо гӯшаҳои ба диққат сазовор, нотакрорӣ обидаҳои таъриҳӣ сайёҳони дунёро ба худ ҷалб мекунанд. Хусусан, ба сифати рамзи дӯстӣ, ҳамкориҳои байни Ўзбекистон ва Хитой ва эҳтиром ба мутафаккири бузург Конфутсий ҳиёбоне, ки номи Конфутсийро дорад, ба шаҳр ҳусни дигар мебахшад. Ҳиёбон бо ташаббуси роҳбари давлати мо соли 2019 ташкил гардида, маданияту таъриҳи Чинро дар худ муҷассам намудааст. Дар бунёди ҳиёбон аҳангони меъмории ва дизайни ландшафтӣ Чин мавриди эътибор қарор гирифтааст. Айвонҳои ҷубин, қароғҳои шабафӯзӣ меъмории чиноиро ифода менамоянд. Композитсияе, ки нотакрорӣи Конфутсийро дар олами илм таҷассум менамояд, манзिलाи муъаззами ҷавононро ба омӯختани маърифат даъваткунда мебошад.

Дар сурат: дар ҳиёбони Конфутсий. Суратгир: А. Усмонов (ЎзА).

19-21 январ дар Сингапур финали Олимпиадаи байналмилалӣ математика «Seamo X 2024» баргузор гардид, ки дар он беш аз 600 иштирокӣ аз 22 кишвар ширкат варзиданд.

МАКТАББАЧАҶОНИ ЁЗБЕКISTON ДАР ОЛИМПИАДАИ БОНУФУЗИ БАЙНАЛМИЛАЛИИ МАТЕМАТИКА СОҶИБИ МЕДАЛҲО ШУДАНД

«Seamo X 2024» – Олимпиадаи байналмилалӣ математика Осӣёи Чанубу Шарқӣ буда, дар он ҳонандагонии синфҳои 1-11-и мактабҳои давлатӣ ва хусусии таълими Ҳамагонӣ аз тамоми кишварҳои ҷаҳон иштирок мекунанд. Олимпиада аз ҷониби Академии Терри Чуи Сингапур таъсис ёфта, ба муайян намудани дониш ва саводи риёзии кӯдакон нигаронда шудааст.

Бино ба маълумоти Вазорати экология, ҳифзи муҳити зист ва тағйирёбии иқлим, моҳи август аз ҷониби ҳукумати Ўзбекистон ва Котиботи СМС логотипи расмӣ ва шиори ин чорабинӣ таъдид карда шуд.

Дар логотипи қорфронс, ки тахти шиори «Табият сарҳад надорад» гузаронида мешавад, нақшу ороиши ҷозибодори ёдгориҳои Осӣёи Миёна ва акси баҳри болдори барфӣ тасвир ёфтааст. Баҳри барфӣ аз ҳайвоноти нодирӣ ваҳшӣ буда, дар 12 кишвар ба қайд гирифта шудааст.

Ҳарчанд баҳри барфӣ рамзи қудрат ва ҳайрхоҳӣ аст, торафт кам шудани он боиси нигарони мешавад. Бино ба маълумотҳо, алҳол дар табиат аз 2700 то 3300 сар баҳри барфӣ боқӣ мондааст.

CMS COP14 аввалин воҳурии ҷаҳонӣ оид ба гуногунрангии биология пас аз қабули Асосҳои ҷаҳони гуногунрангии биологияи Кунинг-Монреал (GBF) дар соли 2022 ҳоҳад буд. Дар ин чорабинӣ вазифаҳои муҳими ҷиҳзи табиат ва ташаббусҳои нав, масъалаҳои зиёде, ки

САМАРҚАНД — МИЗБОНИ АНҶУМАНИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ

12-17-уми феввали соли раван дар Самарқанд ҷамъомади 14-уми қонфронси иштирокдорони Конвенсия оид ба ҳифзи намуҳдои кӯичи ҳайвоноти ваҳшӣ (CMS COP14) баргузор мегардад.

Бино ба маълумоти Вазорати экология, ҳифзи муҳити зист ва тағйирёбии иқлим, моҳи август аз ҷониби ҳукумати Ўзбекистон ва Котиботи СМС логотипи расмӣ ва шиори ин чорабинӣ таъдид карда шуд.

Дар логотипи қорфронс, ки тахти шиори «Табият сарҳад надорад» гузаронида мешавад, нақшу ороиши ҷозибодори ёдгориҳои Осӣёи Миёна ва акси баҳри болдори барфӣ тасвир ёфтааст. Баҳри барфӣ аз ҳайвоноти нодирӣ ваҳшӣ буда, дар 12 кишвар ба қайд гирифта шудааст.

татбиқи GBF-ро дастгирӣ мекунанд, баррасӣ мешавад. Дар чорабинӣ иштироки директори иҷроияи Барномаи ҳифзи муҳити зисти СММ И. Андерсен, сардиректори Иттифоқи байналмилалӣи ҳифзи табият Г. Агилар, раис ва директори генералии Хазинаи ҷаҳонӣи экология К. Родригес, вазирони ҷиҳзи муҳити зисти мамлакатҳои иштироккунанда, котиботи созишномаҳои байналхалқии экология ва роҳбарони доираҳои пешқадамии илми дар назар аст.

Қонфронси қабли 13-ум аз 15 то 22-юми феввали соли 2020 дар шаҳри Гандинагари Хиндустон баргузор шуда, дар он беш аз 1000 намоянда аз 131 кишвари ҷаҳон иштирок карда буданд. Бояд гуфт, ки чунин чорабинӣ қаблин дар кишварҳои Иттиҳоди Давлатҳои Мустикали гузаронида на шудааст ва баргузори он аҳамияти таъриҳӣ дошта, аввалин чорабинӣ дар байни кишварҳои Осӣёи Марказӣ ва ИДМ мебошад.

Зоҳир ҲАСАҶЗОДА, хабарнигори «Овози Тоҷик» дар вилоти Самарқанд.

9.САРМУҲАРРИРИ АВАЛАНИИ «ОВОЗИ ТОҶИК»

Дар осмони маърифатпарвари Тоҷики ибтдои асри XX-ум боз як симои забардасти сазовори фарҳангу маданият дуррашид, ки дар байни ҳамзамонҳояш бо тақаллуси Курбӣ сазовори ҷурмату эътибор гардид. Номи аслии ӯ Абдуқаюм буд.

Абдуқаюм соли 1886 дар гузари Боғимайдон (дар баъзе маънаҳҳо Заргарон)-и шаҳри Самарқанд дар оилаи Ҳамроқул ном заргарӣ босавод таваллуд шуд. Падари бузургвораш мехост писараш дар оянда чун шахси босавод ба камол расад. Ин аст, ки Абдуқаюм, баробари таҳсил дар мактаби кӯҳна, дар назди муаллими хусусӣ – шиори тавони ҳаҷон давр Саидҳамиди Васлӣ савод меомӯзад. Устодаш зехи тез ва ҳоғизаи хуби Абдуқаюмро пай бурда, ба тарбияи ӯ аҳамияти махсус медиҳад. ӯ дар муддати кӯтоҳ сарфу наҳв ва ҳисоби китобро аз худ карда, ҳонданро дар яке аз мадрасаҳои Регистон, ки мударрисӣ босавод Эшонӣ Тӯра сарвари мекард, давом дод. Баробари ин шабонгоҳ дар паҳлӯи падар ништа, аз сирру асрори касби заргарӣ хабардор мешуд.

Падараш, ки аҳли савод буд, дар байни шиори маорифпарварони ҳаҷон давр дӯсти зиёди дошт. Баъзан дар меҳмонхонаи Ҳавлаи нишастҳои маърифатӣ ташкил мекард. Дар ин гуна нишастҳои зиёниҳои замон Саидҳамиди Васлӣ, Абдуқодир Шақурӣ, Сиддиқӣ Аҷвӣ, Мирзо Ҳоҷӣ, Исмаилюлло Раҳматуллозода, Саидризо Ализода ва ҷанде дигарон чамъ шуда, баробари шеърҳои, нисбати ваъзи чамъияти онӯрӯза, навигарии иҷтимоӣ суҳбатҳои меоростанд, дар бораи ташкили мактабҳои навукул, саводнокони бачагон фикри андешаҳои худро баён мекарданд. Абдуқаюми ҷавон аз ин гуна суҳбатҳои фозилон баҳравар мешуд. ӯ ақун шеърҳои навашиқона менавишту аз устодаш маслиҳатҳои меғрифот. Дар ин миён падараш Мулло Ҳамроқул ба касалии бедавое гирифт шуда, аз дунё гузашт. Ақун бори зиндагӣ ба дӯши Абдуқаюм афтод. Аз ин рӯ тарқи мадраса карда, дуқони падарро аз нав ба кор монд ва бо заргарӣ машғул шуд.

Бояд гуфт, ки дар ибтдои асри XX дар Самарқанд бо ташаббуси равшанфиррон омӯзшироҳ ва семинарияҳои шабона ташкил шуда буданд. Абдуқаюм низ барои таҳсил додани маълумоти худ баъди қори дуқон шабона ба ҳондан шурӯъ кард. Ҷаҳонбинии ӯ хеле ваъсе шуда буд. Баробари забони модарӣаш, русӣ, туркӣ, озарӣ ва арабиро муқамал омӯхта, ҳаҷмчун аҳли фарҳанг ба пешрафтӣ мактабу маориф ва дигар соҳаҳои чамъияти намуна мешуд. ӯ барои аз нав барқарор кардани суҳбатҳои дӯстони падар дар боли дарвозаҳои ҳавли падарӣ болохона баъзебе сохта, онро бо нақшоҳои гуногун оро дод. Дар бунёди болохона дӯстонаш Абдуқодирӣ муҳандиси Хумидонӣ, Устод Қамол, Мирзо Ҳасани Наҷорӣ ва ғайра ёрдам доданд. Ақун дар ин ҷо баробари дигарон Нақбонии Туграл, Чавдат, Ҳоҷӣ Муин, Туграл Ҷезҳӣ ва ҷанде дигарон низ чамъ омада, базми шеърӣ шиорӣ меоростанд. Абдуқаюм, ки аз касби заргарӣ фойдаи хуб ба даст медаровард, тамоми хароҷоти ин гуна нишастҳо ба дӯши худ меғрифот. (Ҳоло ин болохона дар ҳавли қадимаи Курбӣ барқост. – Х.Ҷ.)

Абдуқаюм Курбӣ инқилоби соли 1917-ро бо ҳурсандӣ қабул кард. Аввалин шӯмаи ӯ дар Ҳизби коммунистӣ азъзо шуд. Чандин вақт Ҳамчун сарвари ташкилоти ҷавонони вилоти Самарқанд фаъолият нишон дод. Ташкили мактабҳо, тарбияи муаллимонӣ босавод, сохтани китобхонаю кироятноҳаҳо барин қорҳои маънавият ва маърифатро ба зимма дошт. Баробари ин, аз паси эҷод мешуд. Пасу пеш намунаҳои эҷодӣташ дар матбуоти даврӣ чоп мешуданд. Бо ҳафтаномаи «Шӯълаи инқилоб» дар алокаи наздик шуда, ҳамкорию ро қормондонӣ он Саидризо Ализода, Фаҳридинӣ Рӯҷӣ, Гуломали Қозимзода ва ғайра мустаҳкам кард. Аз ҷониби дигар дар бораи мардуми Бӯҳорӣи Шарқӣ низ фикр мекард. Зеро дар он музофот душманони синфӣ ба пешравии чамъияти нав монев мешуданд. Абдуқаюми нотарси далер зудзуд ба он музофотҳо рафта, барои ташкили мактабҳои маҳви босаводӣ ҳаракат мекард. Мактабҳои навукул ангуштшумор буданд, аз ин рӯ мебоист аз Самарқанду Бӯҳоро одамони босаводро ба он ҷойҳо сафарбар мекард.

Тавре ки гуфтем, Туграл бо Курбӣ дар алокаи наздик буд. Шоир барои ҷоли девонаш азизати моддӣ мекашад. Курбӣ ва шиорино дигар – Васлӣ, Тамҳид, Рӯҷӣ, Хилъат, Чавдат аз ҳисоби худ девони Тугралро дар матбааи Қосон аз чоп бароварданд. Дар охири китоб муаллиф бо дӯстонаш барои ҷоли он бо порчаҳои шеърӣ миннатдорӣи худро изҳор дошт.

Буд яке фозили «Курбӣ» лақаб, Курбати ӯ ҷоли маро шуд сабаб. Он қадараш сарӣ дар ин қор буд, Гарди ғам аз сини ман ӯ сугуд, Хар нафасу хар даму хар лаҳза ӯ, Дошт дар ин амр басе ҷустлӯ, Банддаи Кайюму гуломӣ Хай аст, Шақаре чун лаъли лаби ӯ кай аст?

Ақун Курбӣ баробари бо қорҳои ҷиҳзиро давлатӣ банд будан, инчунин бо мақолаҳои таъсирнок дар матбуоти даврӣ фаъолона иштирок мекард. ӯ дар ин гуна навиштаҳои мардумро ба ҳаёти озодона ва саводомӯзӣ Ҳидоят менамуд. Дар шабнишхон, ки дӯстонаш Тамҳид, Хилъати Чавдат, Чомев, Аҳмади Равнақ, Вадул Маҳмудӣ ва дигарон иштирок мекарданд, Курбӣ ҳаҷмчун ҳодими фаъоли Ҳизбу давлат барои бартараф кардани ҳаракатҳои душманон ва хоинони чамъияти маърузаҳои оташин мекард.

Абдуқаюми Курбӣ мехост барои пешрафтӣ маънавияту маданияти Тоҷикон настрие ташкил карда шавад. Зеро барои мардуми Самарқанд ин настрие зарур буд. ӯ ин масъалаюро бо фақу далелҳои раднопазир исбот кард. Дар ҳаҷми асос дар кумитаи Ҳизб қарор қабул шуд ва ҳафтаномаи сиёсӣ-иҷтимоӣ ва адабии бадеии «Шӯълаи инқилоб» дар ҳаҷми 8 саҳифа таъсис ёфт. Адӣбӣ маърифатпарвари Тоҷик Саидризо Ализода муҳаррир, Фаҳридин Рӯҷӣ ва Гуломали Қозимзода чун Ҳодими адабии ҳафтанома ба кор шурӯъ карданд.

Даву тӯҳои равшанфиррон бо сарвари Курбӣи ҷасур бе натиҷа намонд. 24-уми августи соли 1924 шумораи нахустини рӯзнома бо ивони «Овози Тоҷики Камбагал» аз чоп баромада, ба дасти ҳаводоронаш расид. Дар саҳифаи аввали мақолаи устод Садриддин Айнӣ бо ивони «Қавми Тоҷик ва рӯзнома» эълон шуд, ки бо чунин гуфтаҳо оғоз ёфта буд. «Рӯзномаи ҳар як қавм ва миллат забони эшон аст. Ҳар қавме, ки рӯзнома надорад, гуё забон надорад, яъне қавми бе рӯзнома мисли одами безабон аст».

Ақун Абдуқаюм мебоист ҳуштар бошад. Зеро душманони миллат меҳостанд чун «Шӯълаи инқилоб» бо ивгоғарӣ ба настрияи ягонаи «Овози Тоҷики Камбагал» монев шаванд. Аз ин боис сармуҳаррири рӯзнома дар атрафи худ як ғурӯҳ эҷодкорон, аз қабили Садриддин Айнӣ, Саидризо Ализода, Нисор Мӯхаммади Афғон, Чавдат, Бектош, Фаҳридин Рӯҷӣ, Ҳоҷӣ Муин, Туграл Ҷезҳӣ, Раҳим Ҳошим барин адӣбонии рӯзномаиғоронии пуртаҷрибаро муттаҳид карда, аз пайи пешбурди настрияи навукул дар ҳаракат шуд. Мавзӯи ва масъалаҳо, ки баҳри рушду қамоли маънавияти мардуми маҳаллӣ асоситарин ба шумор меғрафтанд, дар саҳифаҳои рӯзнома мунтаза дарч мешуданд. Шеърӣ фазалҳои шиорино ҳаҷон давр, ки истиқлолият, маҳви босаводӣ таранум мекарданд, дар ҳар шумораи рӯзнома ба чоп меғрасид.

Аз ҷоли рӯзнома на танҳо мардуми Самарқанду Бӯҳоро, балки халқу мардуми Хунҷанд Истаравшан, вӯҳаҳои Қулобу Помир низ шоду ҳуррам буданд. Барои паҳн кардани рӯзнома дар музофотҳои дурдаст сармуҳаррир Курбӣ, равшанфиррон – шоир Пайрав Сулаймонӣ (аз Бӯҳоро), Бадридин Азизӣ, Нуил Шерзода (аз Уртаена), Курбон Маҳмудзода (аз Хунҷанд), Ҳамза Ҳақимзода Ниёзӣ (аз Фарғона)-ро ба қори настрияи нави «Овози Тоҷики Камбагал» даъват намуд. Ақли ҷамоа яқдилу яқдони шуда, ба мурақабҳои замон нигоҳ накарда, рӯзно-маро ба дасти мардум мерасонданд.

Абдуқаюми Курбӣ дар он солҳои пуртахлуқа баробари сармуҳарририю бо нишондодаи Ҳизби коммунистӣ чанд муддат дар вазифаҳои маъсӯлиятноки он замон фаъолият нишон дод. Масалан, ҳангоме ки ӯ дар вазифаи комиссари халқии ислоҳоти замини Тоҷикони қор мекард, барои мардуми Бӯҳорӣи Шарқӣ (қисми Тоҷиконии имрӯза) таъсис додани рӯзномаи «Беғорӣи Тоҷик» аз аввалинҳо шуда саҳмгузор шуд. Барои обуна ва паҳн кардани он яқанди шахсонӣ маърифатпарваро чамъ карда, роҳу равиш нишон дод. Раиси комиссариати маориф Нусратулло Маҳсум Фақуллоев ва мувоини ӯ Аббос Аливеров водор кард, ки ба қормондонӣ рӯзнома аз наздик кумак расонанд. Абдуқаюми Курбӣ инчунин дар музофотҳои Хунҷанд шуда, барои бунёди мактабҳои усули нав ва бо омӯзгорон таъмин кардани онҳо кумак мерасонд.

Он солҳо ба настрияҳои роҳбарӣ қардан басо мурақаб буд. Дар ин бора навианда Раҳим Ҳошим, ки қорманди рӯзномаи «Овози Тоҷик» махсуб мешуд, дар хотираҳои навиҷасад: «Қоғаз на ҳама вақт дастрас буд. Рӯзхоеро медамонам, ки Курбӣ ва Ализода барои дар вақт чоп кардани газета аз савдогарҳо ба наса қоғаз меғрифотанд». Ба Ҳамаи ин қабли мушқилиҳо нигоҳ накарда, Абдуқаюми Курбӣ ва Ҳамроқон аз пайи настри рӯзнома ва ташкил кардани мактабҳо ҳаракат мекарданд.

Моҳи феввали соли 1925 дар Самарқанд барои ҷоли китобҳои дарсио илмӣ настриети давлатӣ таъсис ёфт. Аз моҳи марти ҳаҷон сол Абдуқаюми Курбӣ ба сифати адӣб ва муҳаррири масъули рӯзномаи «Овози Тоҷик», ҳаҷмчун узви коллегияи настриети номбурда фаъолиятӣ худро давом дод. Аммо дар айнаи қамолоти эҷодӣ ӯ ба касалии диққинафас дучор шуд. Супоришҳои ҳизбирӣ адо кардан ба Курбӣи маърифатпарвар гаронӣ кард. ӯ бо як мушқил қори рӯзнома ва настриети то соли 1926 ба чоп овард. Аммо беморӣ рӯз то рӯз ҳурӯҷӣ мекард. Бинобар ин Абдуқаюм ихтиёран аз қори ҳизб ва матбуот даст кашид, бо касби падарӣ – заргарӣ машғул шуд. Лекин навиштани шеърӣ фазалро тарқ накард. Ҳаҷон мисли пештар дар болохона бо дӯстони худ шабҳои шеърҳои ташкил мекард. Аммо замони ноорон шуда буд. Аз ҷи сабаб бошад, дӯстонаш Ҳоҷӣ Муин, домолу Чомев, Вадул Маҳмудӣ ва ҷанде дигарон бо тұхмати ноғохонӣ ба Ҳабс гирифта шуданд. Дар ин мобайн ду-се фарзандони ӯ пасу пеш аз сабаби беморӣҳои гуногун навукул мекунанд, пас он ақали ноғохонӣ модарӣ пиронсолашро ба қоми худ кашид. Курбӣ рӯзҳои саҳту вазнинро бо Ҳамсари вафодораш Малоҳатбӣи бо ғаму андӯҳ паси сар мекард.

Нимаи аввали солҳои 30-юми асри гузашта баҳабсирӣи ақли маориф хеле авҷ гирифт. Ҳар рӯз як хабарӣ ноҳуси паҳн мешуд. Ин аст, ки ақсар одамони босавод дар тарсу ваҳм монданд. Ин ҳолатро Абдуқаюм Курбӣ ба хубӣ сарфаҳм меғрафт. Мақсади он нобақорон барбод додани маърифату маданияти миллии мардуми маҳаллӣ буд. Курбӣ аз он дар ҳарос буд.

Моҳи ноябри соли 1937 бағноҳ НКВД-чиён дар ҳона Курбиро дастгир карда, бо мошини зиреҳпӯш гирифта меғраванд. Малоҳатбӣи кӯдаки парлеч дар оғуш доду войи ғонд монд. Баъд маълум шуд, ки Курбӣ бо айби ақсулинқилобӣи 10 сол ба бадарға ҳуқм шудааст.

Баъди ду соли ин воқеа Малоҳатбӣи дар ғамӣ шавҳари вафодораш аз дунё гузашту тарбияи дӯхтаракӣ ду-солаш Ҳилмасой ба зиммаи амаку амамоҳаи монд.

Ҳарчанд баъди вафоти Сталин ақсар қаддидон беғуноҳ ҳисобида номашон барқарор шуда бошад ҳаҷм, дар бораи Курбӣи чунин маълумот пайдо нашуд. Фарзанди ағои Абдуқаюм Курбӣ Ҳилмасой ва дӯхтаракӣ босаводӣ ӯ Муборак Содиково солҳои Ҳизбу давр ҷустуҷуи ҳақиқат шуда, ба идрораҳои дахлдор муроҷиат карданд. Ақран суди вилоти Самарқанд ба аризаи онҳо 31-уми октябри соли 1986 чунин ҷавоб баргардонд: «Суди вилоти ба шумо хабар меғрасонад, ки қори ҷиноии Курбӣ (Ҳамровев) Абдуқаюми Ҳамровев, яъне падарӣ шумо, ки бо моддаи 66-уми қисми 6-уми Кодекси ҷиноии Ҳазбекистон айбдор шудааст ва бо ҳуқми Тройкаи НКВД-и Ҳазбекистон 28-уми октябри соли 1937 маҳкум шуда буд, бекор карда шудааст. Дар ҳаракати падарӣ шумо ҷиноята набудаст ва пурра сағед шудааст. Раиси суди вилоти Самарқанд А.Мардиев».

Инак, ҳақиқат қарор ёфт ва пайвандон дар сарқучаи ҳавли Курбӣ (ҳоло ин ҳавли қадима барқарор) тахтасанги ёдгорӣ гузаштанд, ки дар он чунин навишта шудааст: «Курбӣ – Абдуқаюм Ҳамровев (1886-1937) – шоир, адӣб, ароби чамъияти, рӯзномаиғор муҳаррири аввалини рӯзномаи «Овози Тоҷик».

Ин ҳақиқат баъд аз 50 сол барқарор шуд.

САМАРҚАНД. Ҳамза ЧҶҶА.

ДАР ХИДМАТИ МАРДУМ

Зариф Холов аз ҳуқуқшиносони номири виллояти Сурхондарё аст, ки дар ҳалли низоъҳои додгоҳии шаҳрвандони минтақа ғаёлона ширкат меварзад. Ҷ дар байни мардум маҳз тугайли донишу истеъдоди худ обрӯю эътибори хос пайдо кардааст. Вай 23 сол боз дар Шӯрои сурхондарёвӣ Федератсияи иттифоқҳои касабаи Ўзбекистон кор мекунад ва бо ҷамоаҳои меҳнаткашони вилоят робитаи хуб дорад. Ҷоло дар вазиғаи инспектори ҳуқуқи меҳнат ба аҳли меҳнати минтақа мунтазам кумаҳои ҳуқуқи мерасонад, омилҳои нақзи ҳуқуқи онҳоро омӯхтаву дар доираи қонунҳои ҷорӣ ҷумҳурӣ ҳаллу ғасл менамояд.

2005 ғаёлояти кории худро идома дод. Ҷ соли 2005 ба Шӯрои сурхондарёвӣ Федератсияи иттифоқҳои касабаи ҷумҳурӣ ба ҳайси мудири шуъбаи ҳуқуқи ба кор гузашта, ғаёлояти худро бо ҳаёти коргарон ва ҳифзи ҳуқуқи онҳо пайваст. Тули ин солҳо дар дифоъ аз ҳуқуқи меҳнаткашони виллояти Сурхондарё муттасил заҳмат мекашад ва вазиғаи худро аз сидқи тамом ба сомон расонида, дар байни ҷамоаи меҳнати обрӯю макеи хосе пайдо кардааст. Зариф Холовро ходими муассисаҳои давлатӣ ва коргоҳҳои хусусии виллоят хеле хуб мешиносанд. Дар симои ӯ ҳимоятгари ҳуқуқҳои худро мебинанд ва ҳангоми зарурат ба ӯ муҷриати карда, мушкилоти пешомадари бо кордихандаи худ ҳал менамоянд.

Зариф ҳоло на танҳо барои ҳимояи ҳуқуқи меҳнаткашон ҷаспу талош меварзад, балки аз тариқи ВАО низ алайҳи вайрон шудани қонунҳои ҷорӣ кишвар, хоса қонунҳои вобаста ба меҳнат мақолаҳои зиёде ба нашр мерасонад, барои мустаҳкам шудани пояҳои ҳуқуқи Ўзбекистони Нав саҳми муносиб мегузорад.

Соли гузашта мавсӯф зиёда аз 30 мақола ба нашр расонида, дар байни ҳама тоёни худ дар корҳои тарғиботи ва ташвиқоти ҷойҳои муносиберо ба даст овард. Ҷамҷунин дар идомаи сол ба ташкилоту муассисаҳои гуногуни виллоят рафтаву 63 суҳбат ва семинаро хонишҳои омӯзиши ташкил намуд, ки садҳо одамони касбу кори гуногунро гирдиҳам овард. Ҷуқуқшиносоне ҷун Зариф дар таҳмии пояҳои ҳуқуқи давлатӣ мо хидмати шоиста мекунанд.

Баҳруллоҳ МУҶАММАДИЕВ,
мудири шуъбаи корҳои ташкилии Шӯрои сурхондарёвӣ Федератсияи иттифоқҳои касабаи Ўзбекистон.

Дар байни мардуми мо зарбулмасале ҳаст, ки модарам онро ҳар замон вақте ки мо фарзандон дар хонаи падар ҷамъ мешуем, вирди забон меварданд: «Ҷайфи хони падарам, гулшо ризад ба сарам». Бале, ин гӯйиши модарам моро ба дунёи кӯдакӣ менамояд, ёди он лаҳзаҳои бебоқӣ, ёди он беғамиву шодихӣ, ёди он гушти падар мекунанд, аммо ҷи чора, тақдир ҷунин аст, ьяне омадану рафтани.

ли асосии қиблаҳоам китобхониву боғдорӣ буд. Баъзан мо саргарми суҳбат мешудем, падарам дар қунҷе ғарқи китобхонӣ буданд, китобҳои Абдулло Қодирӣ, Чингиз Айтматов, Муҳтор Шохонов, Расул Ғамзатов, Мирмуҳсин, Пиримқул Қодиров ва дигар соҳибқаламони ватанӣву хориҷӣ қисм-қисм ҷой гирифта буданд. Мо вақте ба деҳа мерафтем, албатта барои қиблаҳоам 2-3 китоб мевардем, ки тӯҳфаи олитарин хисоб меёфт. Қиблаҳоам

заронидаву арзанда буд. Мавриди зикр аст, ки ман аз рӯзе, ки худ дар сардорам, падарам бо меҳнат моро тарбият мекард. Ҷар суҳб то вақти корӣ ва ҳар беғоҳ баъд аз кор, албатта ҳамроҳи бародаронам дар замини назди хавли вақт мегузрониданд. Онҳо бел мезаданду ман ҳам духтраки 5 сола сатилчае дар даст, сангу ҷуби падарам аз замин ҷидро меандохтам ва аз ин коркунӣ худ пешеши бародарон ва падар меболидам. Падарам бел

ғоза даромада баромадем, аммо рӯз беғоҳ шуду «ғиряи» лӯхтача шунида нашед. Мувофиқи ваъда бояд беғоҳ ба хона баргардем, азбаски лӯхтачаро наёфтём, падарам азият рафтани накарданд. Рӯзи дигар мо шаҳро тамошо карда, ниҳоят лӯхтачаро пайдо кардем, дарҳақиқат қалон буду хоб равад гирия мекард ва рост монан табассум...

Дар ин мисраҳо низ эҷоси қобилиҳои падар баҳри фарзандро мебинем, ки сарояндаҳои мо хуш зам-зама

локу ҳамсари меҳрубон қиблаҳоам ҷавону нурунӣ буданд. Албатта падарам инсонӣ бадавлат буданд. Анкариб 50 нафар набераю аберабаи ҳаҷраи он касро зиндаю поянда мекоранд. Фарзандон бо шарафи тарбияву раҳнамоии падару модар дар ҳаёту зиндагӣ макею мартабаи худро ёфтаанд. Ҷусния – шифокори бонувон ва момодина, Сафиуддин – муҳандиси соҳаи энергия, Садрбағ – ҳамшираи шайқат, Садриддин – шифокор, Баҳриддин

УМРИ МУҶИДУ ПУРСАМАР

дар зиндагӣ роҳи худро дошад, ҳамаша ғаллоқорию рустгустори сифати олии инсон шуморида, дар зиндагӣ доимо амал мекарданд ва мо фарзандонро низ раҳнамо буданд. Ба гуфти шоири:

Тухми покӣву адолат кишт кардӣ бар дилам,

Ростқаву росткору тозамонан падар.

Манзили дигаре, ки моро ба худ мекашад аз қиблаҳоам дарак медеҳад, ин боғи наздихавилии мост. Зоро шуғли дигари падарам боғдорию деҳқонӣ буд, ки аз падарбузургам боқӣ мондааст. Ҷ хамеша дар ҷустуҷӯи навъҳои ҷудогонии гулгушӣ ва дарракт мегашт. Навъҳои нодир ва олитарини онҳоро пайдо карда мекошт, рӯзи худро баҳола мезананд, гӯё эшон низ ташнаи диддоранду гилагузорӣ мекунанд.

Падарам дар зиндагӣ ҳамаша вақтро ғанимат мекунанду бехуда сарф намекарданд. Баъди ба нафақа баромадан шуғ-

мемаданд, ин лаҳза ҷашмам ба анови сари дарахт афтод ва аз падар хоҳиш кардам, ӯ дастрас кард. Ман бо ҳавса-ла ба даҳон бурда дандон задам, аммо афсӯс дандонам ба анор бозмонду канда шуд ва доду фарёди ман ба фалак пеҷид. Ҷ маро таскин меода, ки дандони нав мебарояд, гирия нақун, аммо ноилоч.

Охир дили маро ёфт, он вақт хоҳари қалониам дар Тоҷикистон донишҷӯи Институти тиббӣ буду падару модар сари вақт ба дидорбинӣ мекарданд. Падарам, «агар гирия нақун ман торо ба Душанбе мекарам ва лӯхтача гирифта медиҳам, ҷи хел лӯхтача мекоҳӣ?» – гуфтанд. Ин суҳбан манро хуш омад ва таскин дод. Бо хоҳишҳои: «лӯхтачаи қалон мекоҳам, то ки гирия нақун ва ман ӯро алла гӯям», – гуфтам.

Падарам дарҳол модарамро овоз дода, гуфтанд, ки оши палав кун, ба Душанбе меравем. Ҷ аз ин гуфтаҳо ман болу пар гирифтаам, дарҳол ба пушидани кутраҳои парпару гирдакӣ худ пардохтам, хеле манмуни будам. Ин рӯзе буд барои ман фаромушнопазир. Мо деги ошро ҳамроҳ гирифтаму савори мошини Душанбешахр равон шудем. Моро амакам Абдуқарим пешво гирифтад ва баъди ахволгурӯи падарам, дарҳол ба мақсад гузашта, дар кӯчи лӯхтачаи қалон пайдо карда метавонем, ки гирия кунад ва «ҷа-и» (падарам моро бештар ҷунин муҷриати мекарданд) ман онро «алла» гӯям. Мо ба ҷанд ма-

мекунамд: *Намак дар қомҳо ширинтар аз шаҳду шакар гардад.*

Ҷигарҳо хун шавад то як писар шумли падар гардад.

Падар аз шаққи дил дар кӯдаки дасти писар гирад.

Ба умед, ки дар пири писар дасти падар гирад.

Падарбузургам деҳқон шудани қиблаҳоамро мекошту аз деҳ дур шудан намегузошт, қиблаҳоам ташнаи илдам донишгоҳро як сол хонда ба деҳ баргаштанд ва ҷун хоҳиши падар деҳқон шуданд.

Падарбузургам дар асл инсонӣ соҳибқилим буда, дар замони худ ҳазиначи, ҳисобчи қолхоз ва баъдан раис будаанд. Аммо бо баъзе сабабҳо аз ҳама қор даст кашиданд ва деҳқон буданду авло шуморида, ба фарзандонашон низ ин роҳро ҷоиз донастаанд. Қиблаҳоам гарҷанд бо хоҳиши падар баргашта бошанд ҳам, шаққи заққи илму тадрисро дар қалб ҷой намуда, баъди фаъти падар бозпас рафта, донишгоҳро идома медиҳанд. Он кас барои фарзандон ҳамаша шароити илму таълумро омода сохтанд, гарҷанд хоҳиши хонданро надошта бошем ҳам, «то нахонда пушаймон шудани, ҳонда пушаймон шавед, то ки аз баракоти ҳамаон дониш зиндагитон хуш, фарзандонатон соҳибқилим шавед», – мегуфтанд.

Зарифи хондон, муҷриати солим ва фарзандони хушак-

– профессори Доношгоҳи политехникии Тоҷикистон, Сарвиноз – тарбиятгари фарзандон, Сабоҳат – дотсенти Доношгоҳи давлатии Самарқанд, Аслиддин – муҳандис, Сайёра – муаллимаи категорияи олии забони англисӣ, Амриддин – иқтисодчи. Мо назди падару модар сари таъзим фуруду меорем, зоро бо дуову ҷидду ҳаҷди эшон ҷунин қаломол насибамон гаштааст, ки навақсонанда аст.

Падару модари меҳрубонам 54 сол бо ҳам зиндагонӣ карданд, ки имрӯз барои фарзандон, ҳешу табар, ҳамаша ва атрофиён намунаи ибрат аст. Падару модар муҳаббатии самимию доштанд, ҳамдигарро хеле дӯст мекоштанд, эҳтиром мекарданд, ки муносибати онҳо ҳама вақт бо меҳру муҳаббат буд. Меғунд, аз бехтарин инсонҳои аҷолӣ неқ боқист, вагарна суҳанони неқ рӯйи деворҳо низ навишта мешавад.

Дар сифати зиндагии қиблаҳоам низ бо ҳамин андеша иктифо мекунам ва ҳамаша бо меҳру муҳаббат ёд мекунем, то хонаи охирашон обод бошад.

Рафтиву талоши рӯху ҷонат боқист,

Ёди ту ҷунури хонадонат боқист.

То мо ба ҷаҳон ному нишонде дорем,

Маҳбуб падар,

ному нишонат боқист.

Сабоҳат МАҶИДОВА,
дотсенти Доношгоҳи давлатии Самарқанд.

Ба 1126 маҳаллаи виллояти Самарқанд ба сифати тугайи Президент таҷҳизоти варзиши барои оммависозии варзиш дар байни ҷавонон супурда шуд, ки ба афзунсозии иштирокдорон дар мусобиқаи «Олимпиадаи панҷ ташаббус» нигаронида шудааст.

Дар ҷорабинӣ ба ин муносибат директори Агентӣ оиди ҷавонон Алишер Саъдуллоев иштирок кард ва қайд намуд дар мусобиқаҳои порсолаи «Олимпиадаи панҷ ташаббус» ҷавонони самарқандӣ пешсаф буданд. Ба маҳаллаҳои тамоми навоҳӣ ва шаҳрҳои виллоят беш аз 10 ҳазор нусха таҷҳизоти варзиши дар ҷаҳор намуд тақдим карда шуд. Хотиррасон мекунем, соли гузашта дар ин гуна олимпиада ҷавонони самарқандӣ дар ҷумҳурӣ ҷойи аввалро гирифтанд.

Суратгир: А. ИСРОИЛОВ (Ўза).

САМТҶОИ БАРТАРИНОКИ ОМӯЗИШИ МАҶАЛЛА ВА ОИЛАҶО

Бо супориши Раисҷумҳури Ўзбекистон бо мақсади беҳдошти муҷриати маънави ва маърифати, бо мақсади омӯҳтан ва ҳал кардани муаммоҳои аҳолӣ аз рӯи минтақаи гуруҳҳои кории ҷумҳурӣ ташкил карда шуданд. Ҷанде пеш дар Маркази ҷавонони Самарқанд ҷамъномаи гуруҳи корие баргузор гардид, ки ба виллояти мо вообаста карда шудааст. Ба ҷамънома раиси Иттиҳодияи маҳаллаҳои Ўзбекистон, роҳбари гуруҳи қорӣ Қаҳрамон Курнобоев сарвари кард. Дар он аввал масъалаи ташкили баррасӣ гардид. Шерали Юлдошев ба вазиғаи сардори садорати виллояти Иттиҳодияи маҳаллаҳои Ўзбекистон таъин шуд.

Сипас, масъалаҳои асосӣ роҷеъ ба вазиғаҳои асосӣ гуруҳи қорӣ, самтҳои бартариноки омӯзиши маҳалла ва оилазан ва ҳал кардани муаммоҳои аҳолӣ аз рӯи минтақаи гуруҳҳои қорӣи ҷумҳурӣ ташкил карда шуд. Дар виллоят 4-то иштиаби минтақаи ташкил карда, ба онҳо роҳбарони идора ва ташкилотҳои масъулро вообаста намунаанд. – Ба ҳар як маҳалла рафта, ғаёлоияти сарварони онро дар даври гузашта ва шароити аҳолиро меомӯзем, – гуфт Қ. Курнобоев. – Муаммони онҳоро, ки муҳтоҷи ҳимояи иҷтимоӣ мекоранд, танҳо бо ёрии модди ҳал карда наменавад. Баръакс, аз он мүмкин дар онҳо кайфияти боқимондагӣ пайдо шавад. Бинобар ин, ба ки ва чи хел ёрманди лозим буданашро саҳеҳ донаста, бар ҳамаин асос «Ҷаритаи роҳ»-и баноманили виллоятро таҳрия бояд кард.

Дар ҷамъномад масъалаҳои касбомӯзи ҷавонон, ташкили пурмазумун гузарондани вақти холии онҳо низ муҳокима гардиданд. Ҷз ҷумла, дар виллоят роҳандозии додани диплом ба хатмуҷандагони мактаб роҷеъ ба касб ва забони хориҷие, ки дар давоми таҳсил омӯҳтананд ва дар ҳамаин самт ташаққул додани таҷрибаи Самарқанд пешниҳод карда шуд. – Азбаски солҳо дар сохтори маҳалла қор кардаам, аҳамияти ислоҳотеро, ки дар он амалии мешаванд, хуб дарк мекунам, – гуфт ҳокими шаҳри Каттақурғон Гаваҳар Алимова. – Дар маҳалла ташкил шудани ғаёлоияти сарвари ҷавонон, ғаёлоияти занону духтарон ҷараёни дер боз мунтазир шуда буд. Акун ин сохтор ба «ҳафтгона», ба

ҷамоаи пуркуват табдил ёфт. Вазиғаи мо дастгирии онҳо ва ҳал кардани мушкилоти мавзеъҳо дар ҳамкорӣ аст. Гуруҳи қорӣ дар маҳаллаҳо ташкили қорҳоро дар самтҳои ғаёлоияти «ҳафтгонаи маҳалла», таълими шуғли аҳолӣ ва аз ҳама беш ҷавонон, ривҷондихи тадбирқорӣ, дар байни аҳолӣ гузарондани тадбирҳои маънави-маърифати ва варзиши, роҳандозӣ кардани тамоюли «Маҳаллаи беҳавф»-ро ба таъри таҳлилий омӯхта, барои бартараф кардани муаммоҳои додани ёрии таҳкилий-услужиро муайян кард.

Зоҳир ҶАСАНЗОДА,
ҳабарниғори «Овози тоҷик» дар виллояти Самарқанд.

ТАҶИРОТ ДАР СОҶАИ ТАЪЛИМ

Дар Хонаи матбуоти виллояти Самарқанд бо иштироки масъулони Садорати таълими томақтабӣ ва мактабии виллоят анҷумани матбуотӣ баргузор гардид.

Нахуст иҷрокунандаи вазиғаи сарвари садорат Фарруҳ Болтаев дар бораи қорҳое, ки соли 2023 дар соҳаи таълими амали гардиданд ва вазиғаҳои устувори соли 2024 харф зад. – Соли 2023 дар виллоят 14 ташкилоти таълими томақтабии давлатӣ, 8-то қӯдакитон дар асоси шаприки давлатӣ-хусусӣ, 342-то қӯдакитони ғайридавлатӣ ташкил гардида, шумораи умумии қӯдакитонҳо ба 4075 ва сатҳи бо таълими томақтабӣ фароғии қӯдакон ба 70,4 фоиз расид, – гуфт Ф. Болтаев. – Дар соли 2024 ба 71,6 фоиз расонидани фароғии қӯдакон бо таълими томақтабӣ пешбинӣ шудааст.

Мувофиқи тартиби наво омӯзгорони ташкилотҳои таълими томақтабӣ, мактаби ва берунамақтабӣ дар зинаи аввал аз рӯи фанни иختисосӣ ва стандарти касбӣ ба 40 савол ҷавоб дода, 80 ҳол (ба ҳар ҷавоби дуруст – 2 ҳол) ҷамъ мекунанд. Дар зинаи дуюм бо мақсади муайян кардани маҳорати педагогии омӯзгорон доир ба истифодаи методҳои пешқадам ва технологияҳои замонавӣ 10 супориш ва дар маҷмӯъ 20 ҳол (барои ҳар як ҷавоби дуруст – 2 ҳоли) дода мешавад. Ҷъне тартиби тақдими маълумотнома аз мактабҳо бекор карда шуд. Минбаъд ин тартиб танҳо барои кадрҳои педагогии ташкилотҳои таълими миёнаи маҳсус ва касбӣ амал мекунанд.

Соли равон ба қурсҳои тақмили иختисос ҷалб кардани 60072 нафар омӯзгорони мактабҳо, 1120 нафар қормандони ташкилотҳои таълими томақтабӣ дар назар аст. Дар соли 2024 ба 126 мактаби ҳамагонӣ тақдими 2016 дона компютер, ба 615 мактаб досқаҳои электронӣ, илова бар ин, сохтмони 4 мактаби наво ва таъмири асосии 102 мактаби ҳамагонии виллоят муқаррар гардид.

Дар идома сарвари шуъбаи Садорати таълими томақтабӣ ва мактабии виллоят Ҷайрат Бобоқолов дар бораи мазмуну моҳияти қарори Девони Вазирон аз 29-уми декабри соли 2023 «Дар бораи ворид кардани тағйирот ва иловаҳо ба қарори Девони Вазирон аз 17-уми сентябри соли 2021 «Дар бораи қорҳои тақмили таълими тартиби аз аттестатсия гузаронидани кадрҳои педаго-

гони ташкилотҳои таълими томақтабӣ, умуӣ, миёнаи маҳсус, касбӣ ва берун аз мактаб» ба муносибати тақмили таълими тартиби аз аттестатсия гузаронидани кадрҳои педагогии ташкилотҳои таълими томақтабӣ, умуӣ, миёнаи маҳсус, касбӣ ва берун аз мактаб маълумот дод. – Пештар ғаёлоияти омӯзгороне, ки ба аттестатсия ҷалб мешуданд, дар зинаи аввал аз ҷониби шӯроҳои педагогӣ (назоратӣ)-и муассисаи таълими омӯхта шуда, дар асоси миёнаи маҳсус, касбӣ ва берун аз мактаб маълумот дод.

Ф. ЮЛДОШЕВ,
Виллояти САМАРҚАНД.

Овози тоҷик
МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши,
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.
Тоҷик тилида нашр этилади.

Сармуҳаррир
Шерпӯлод ВАКИЛОВ
Рӯзнома ҳафтае ду маротиба: рӯзҳои қоршанбе ва шанбе ҷоп мешавад.
Рӯзнома дар компютерхонаи идора ҳарқиний ва саҳифабандӣ гардид.

Ҷаҳми насри бадеӣ, очерку мақола аз 5 саҳифаи ҷопи ду интервали ва шеър аз 50 мисраъ зиёд бошад, идора қабул намекунад. Рӯзнома ба мактубҳои интишорнашуда ҷавоб намегардонад.
Рӯзнома 25 июни соли 2008 дар Оҷонси матбуот ва ахбороти Ўзбекистон тахти рақами 0003 ба рӯйҳат гирифта шудааст.
Индекси нашр – 170. Фармониши 2 Г-128.
Адади нашр 339. Ҷаҳм 2 ҷузъи ҷопӣ.
Усули нашр – офсет, андозаи А-2.

Муҳаррири навабддор:
М. Шодиев.
Саҳифабанд-дизайнер:
Х. Тӯхтаева.
Мувофиқи ҷадвал – 21.00
Ба ҷоп супурда шуд – 22.00

Нишонии мо:
100011 ш. Тошқанд, кӯчаи Навой, 30, ошанаи 4.
Телефонҳо: қабулгоҳ: +998555200337;
Котибот: +998555200336.
Факс: +998555200337.
сайт: http://ovozitojik.uz/; e-mail: ovozitojik@mail.ru; ovoz@itell.ru
Индекси оубуна 170.
Матбааи таъбуи нашои Ширкати саҳомии «Шарк». Нишонии қорҳона: кӯчаи Буюқ Тӯрон, ҳонаи 41.